

Dene köcökpa te Pawülü ba fü wü kpara ka Yesu agbü Efeso Efeso

Masere si-ngü

Efeso ta de mere köti gbü tö ka Turukiya, ta te wüh ngbü eï, gü ba, Asiya ne. Gbü ehabata ndoro ka Pawülü da emala ngari Me, fü engu anü akoro agbü Efeso. Ffü engu angbü kpala teka wü re 'basu anga bata. (Mü ena amaka ngü la gbü Mürü Tima 19.) Pawülü ngbü ta eba köcökpa ne, o engu di gbü ku agbü *Rüma. (Mü ena amaka ngü la gbü Efeso 3:1; 4:1.) Ffü ah atima köcökpa ne fü wü *kpara ka Yesu agbü Efeso, esaka gara kiri ye de iri ye Tikiko. (Mü ena amaka ngü la gbü Efeso 6:21-22.) Buku ne, ah nzö fü wü kpara ka Me gbü sü biringbö nda de. Ah ka-ye fü mere bi wü kpara, te ewü ena angbü etanga.

Mere ngü gbü köcökpa ne, ah teka asere, gü ba, Yesu Kurisito de Mere Miri, te Me o gbü nzö wü kpara füh kotö ne 'buru, kpah gbü nzö wü *malayika agbü kpï. Wü *siti wü di engu me, wüh kpah 'buru esa lölö na. (Mü ena amaka ngü la gbü Efeso 1:9-10, 21-22.) Te di bala, ah le de nih, wü kpara ka Yesu, nih ngbü da ele te-nih ba nguwa wü kpara biringbö. (Mü ena amaka ngü la gbü Efeso 4:1-6.)

Wü ngü te mü ena amaka gbü köcökpa ka wü Efeso ne, wüh dene.

Sapita 1-3 Mere züka ngü, de te Me mere fü nih, teka ngü ka Yesu Kurisito ne

Sapita 4-6 Ah le de nih ngbü fi bü da emere
wü ngü, te ena adi ereke gbü jia Me

Dene mandî ka Pawülü fü wü kpara

ka Yesu agbü Efeso

¹ De-ra Pawülü, de te Me fe ra *mürü tima ka Yesu ne, ma ba köcökpa ne fü yi me-ra, wü *kpara ka Yesu te yi di agbü Efeso. Angü ma wu eyi, gü ba, yi ngbü ele ngü ka Yesu *Kurisito de maguma yi biringbö. ² Wö nih Me ake Miri ka-nih Yesu Kurisito di de yi, da eto gu ngü fü yi, de *züka maguma wü.

Dene wü züka ngü te Me mere fü nih guvu Yesu Kurisito

³ Nih gbo nga iri Me, Wö ye Miri ka-nih Yesu *Kurisito, angü engu to mere bi wü züka ngü, te di agbü kpî ne, eyi fü nih, teka te nih ngbü eyi elala eküte Yesu Kurisito. ⁴ Ta gügü, o Me mere kotö ne la de, ah fe nih ta eyi guvu Yesu Kurisito, teka de nih ngbü ba wü züka wü kpara ka-ni *nzila. ⁵ Me le nih eyi fa sü, fü engu afe nih kü gügü, teka fü ni, Me, afü nih baka wü di ni, teka ngü ka Yesu Kurisito. Ah le amere ngü la bala, angü ah de ngü te reke gbü jijia fa sü. ⁶ Te di bala, nih gbo nga iri Me, angü ah mere mere bi wü züka ngü eyi fü nih, de *züka maguma ye, teka ngü ka Ye ye, Yesu Kurisito, te engu le cu fa sü ne.

⁷ Yesu Kurisito kpi afa nih gbü *siti ngü ka-nih. Tekä ngü la, Me boro siti ngü ka-nih eyi guvu ye 'buru asidi. Te di bala, nih küwa eyi esaka *Satana. Nih gbo nga iri Me, angü engu

de mürü züka maguma, te le nih fa sü! ⁸ Nih gbo nga iri Me, angü wü züka ngü, te engu to fü nih de züka maguma ye, teka ngü ka Yesu ne, sibi eyi fa sü. Nih gbo nga iri Me, angü Me to wazi eyi fü nih, teka fü nih awu si-ngü gbü ngü ka-ni, Me, di. ⁹⁻¹⁰ Ngü la wo te-ye ta awo, fü Me adu asere si-ngü la fü nih enatikine. Ngü la, ah de ngü te Me ena aza Yesu Kurisito, ao ba Mere Miri gbü nzö wü kpara fuh kotö ne 'buru, kpah de wü *malayika agbü kpï. Me ena amere ngü la anza gbü *adu sikpï, angü engu fi ngü la ta eyi bala kü gügü.

¹¹ Me fe nih ta eyi gügü, o engu mere kotö ne la de, de nih ngbü baka wü züka kpara ka-ni guvu Yesu Kurisito. Ah mere ngü la gbü fingangü ka-ye, angü ah ngbü emere wü ngü ka-ye 'buru baka te engu le. ¹² Teka ngü la, de-a wü di engu *Yisaraye, de te a di de gina wü kpara, te a to maguma a fü Yesu Kurisito ne, a ngbü egbo nga iri Me, teka mere wazi kaka-na la! ¹³ Ah le de yi, wü *ganzi kpara, di egbo nga iri Me kpah bala, angü Me to wazi ka *Nzila Wazi ye eyi fü yi, baka tere eküte yi, baka ngü ta te engu mala gügü fü wü kundu nih. Angü, yi je zu ngari Me gömö a, fü yi adu ato maguma yi fü Yesu Kurisito, fü yi aküwa gbü ngü la. ¹⁴ Me to Nzila Wazi ye fü nih, baka gina takpa te ngbü esere züka ngü te gara, te nih ena amaka kpaka Me, gbü adu sikpï. Te di bala, nih ti eyi awu, gü ba, nih de wü kpara ka Me fanü, angü Me ena aküwa nih te gara, agbü sü ka-ye agbü kpï, fü nih angbü ecu ngüngü na fi mere badi.

Dene ngü te ma ngbü eku gba di fü Me

15-16 Te di bala, wü di engä wüna, ma ngbü egbo nga iri Me teka ngü ka-yi, ra de biti. Angü ma je nga yi, gü ba, yi to maguma yi eyi 'buru 'buru fü Miri ka-nih Yesu Kurisito, kpah da ele te-yi de wü kpara ka Me 'buru. Fü ra angbü efi nga yi, da eku gba fü Me teka yi kpekepeke. 17 Me de mere Wö nih agbü kpi, te to wazi fü Miri Yesu Kurisito me-ye. Ma ngbü eyi-ta Me teka yi, de ah to Nzila Wazi ye fü yi. Fü Nzila Wazi la asere ngü ka Me fü yi, teka fü yi awu ngü ka Me la di, mbi mbi mbi. 18 Ma ngbü kpah eyi-ta Me, de ah aü fingangü ka-yi, fü yi awu, gü ba, Me le ani eyi fa sü, fü ah ai ani, teka fü ani angbü zu wü didi na. Tekä ngü la, engu mala eyi, gü ba, ni ena aküwa yi fi mere badi, ato mere bi züka ngü fü yi, agbü sü ka-ye agbü kpi, teka ngü ka Yesu. Fü nih angbü kpala tundu de wü Me gbü mere tadu! 19 Ah le kpah fü nih awu mere kpeke wazi ka Me, te ngbü emere tima emaguma nih, da ele ta-ngü te nih ne, angü nih to maguma nih eyi fefe. 20 Wazi ka Me la, ah de wazi ta te engu sere eyi fü nih, wü kpara ka-ye, gbü ngü ka Yesu Kurisito. Angü, ah zükü ta Yesu gbü kpi, fü ah aza engu, ao ba Mere Miri, gbü kokpa ka-ye kpala agbü kpi. 21 Yesu Kurisito ka-ye de Mere Miri gbü nzö wü kpara, de wü ngü fuh kotö ne 'buru, kpah gbü nzö wü *malayika ka Me agbü kpi. Wü *Satana, de wü *siti wü di engä Me, de wü me ka mbükü, de wü muruyi, wüh ngbü kpah 'buru esa lö Yesu, fi mere badi. 22 Angü Me o wü e 'buru esa lölö, de ah ngbü bala, fi mere badi. Fü Me

ao engu ba Mere Miri gbü nzö nih, wü kpara ka-ye. ²³ Nih, wü kpara ka Me, nih baka küte Yesu Kurisito. Kpah bala, Yesu baka nzö nih. Dela si-ngü te Yesu ngbü eto mere wazi di fü nih, teka tima ka-ye, de te nih ngbü emere ne. Kpah bala, engu de mere mürü wazi, angü wü e 'buru ngbü emaka wazi esakaka.

2

Dene ngü ka küküwa te Me to fü nih

¹ Wü di enga wüna, ta te yi le ngü ka Me la de ne, yi ngbü engbü ka-yi baka wü kövö, angü wazi yi teka amere ngü ka Me di ne ta nda ma, teka wü *siti ngü ka-yi, ta te yi ngbü da emere la. ² Angü ta gbü wü sikipi la, yi ngbü ta emere mere bi wü siti ngü, gegege baka nda wü kpara ka kotö ne. Yi ngbü ta kpah da eje riri ka *Satana, te di ka-ye de miri ka *siti wü di enga me ne. Angü te mü le aje ngü ka Me de la, mü ngbü kamü eyi esa lö Satana. ³ Fanü fanü, nih ta kpah 'buru baka wü kpara fuh kotö ne, angü nih ngbü ta emere wü siti ngü baka te nih le. Teka siti wü ngü ka-nih, de te nih mere la, ah le ta de Me to mere siti kuru te nih, kpah baka nda wü bu nih la.

⁴ Amba Me ka-ye de mere mürü *züka maguma, fü ah ayia awu cinga nih. ⁵ Angü nih ngbü ta gbü wü siti ngü ka-nih la, baka wü kövö. Fü Me ayia aküwa nih gbü kpi la teka ngü ka Yesu Kurisito. Te di bala, nih küwa ka-nih nda-nih bü nzö teka züka maguma ka Me. ⁶ Me dunda nih eyi tundu de wü Yesu Kurisito. Fü ah aküwa nih gbü kpi la, teka ngü kaka. Fü ah adu afü nih, ao

ba wü miri agbü sü ka-ye agbü kpi, kpah baka Yesu Kurisito. ⁷ Dela ngü te wü kpara 'buru ena adi ewu, gü ba, Me de mürü züka maguma, angü ah le nih fa sü, teka ngü ka Yesu Kurisito. ⁸ Angü Me küwa yi 'duwa bü nzö teka züka maguma ka-ye. Ah küwa yi bala, teka te yi to maguma yi fü Yesu. Mü ti aküwa te-mü de tete-mü nda-mü de. *Küküwa la, ah de takpa ka Me, te to fü nih kükürü, teka züka maguma ka-ye. ⁹ Yi efi nda-yi, gü ba, "Me küwa ani ne, neh teka züka wü tima ka-ani, de te ani ngbü emere ne?" A'a! Ah bala de. Ah küwa yi ka-ye bü duu teka züka maguma ka-ye. Te di bala, yi mere e adi egbo nga yi de. ¹⁰ Angü Me küwa nih, fü ah adu afü nih ba wü di ye, teka ngü ka Yesu Kurisito. Teka ngü la, fü ah adu ato wazi fü nih, teka de nih di emere wü züka ngü di, angü engu le kü me-ye bala gügü.

Dene ngü te nih di tîne eyi 'buru nguwa kpara biringbö

gbü ngü ka Yesu

¹¹ De-yi, te yi di de wü *ganzi kpara ne, yi fi la nga ngü ta te a, wü di enga *Yisaraye, ngbü emala tüngü yi gügü ne. A ngbü ta efala yi, gü ba, "Me le ngü ka-yi nda de, angü yi ti esa *basa de. Me ngbü ele ka-ye bü nzö ngü ka-a kpikpi a." ¹² Angü fanü fanü, ta gbü wü sikipi la, yi wu ngü ka Yesu nda-yi de. Yi de wü kpara ka Me ta kpah de. Yi de *vüngüte ka Me kpah de. Züka ngü te Me mala, gü ba, "Ni ena amere fü wü kpara ka-ni ne," yi wu ta kpah de. Teka ngü

la, yi ti ta aküwa de, angü yi wu ngü ka Me nda-yi kü de. ¹³ Amba titine, teka ngü ka kpi ka Yesu Kurisito, de-yi, ta te yi ngbü baka wü ganzi kpara ne, Me du fü yi koro di eyi gbamari kpaka ye, angü yi dündu te-yi tine eyi gbü mürü de wü Yesu Kurisito.

¹⁴ Te di bala, siti ngü ta te di ezengba a, wü di engu Yisarayeles, de wü yi, wü ganzi kpara ne, Yesu reke ngü la eyi de *ngüte ye. Angü ah dündu nguwa wü Yisarayeles, de wü ganzi kpara eyi 'buru biringbö. Siti makpü ta te di baka 'baranga, te ye süka nih ne, Yesu kuru eyi asidi, gbü sikipi te engu kpi tete na. ¹⁵ Yesu nza ngü ka mere bi wü riri ka gele ka-a, wü di engu Yisarayeles ne, eyi 'buru, teka ngü ka kpi ka-ye. Te mü de engu Yisarayeles, anga ganzi kpara la, mü ena aküwa bü duu te mü to maguma mü eyi fü Yesu la. Yesu mere ngü la bala, teka adündu wü di engu Yisarayeles de wü ganzi kpara, ao baka nguwa kpara ngbee biringbö. Nih ti aye süka nih tine de. Angü engu to gu ngü eyi esüka nih. ¹⁶ Makpü ta te di esüka nih ne, Yesu Kurisito za eyi asidi, de ngüte ye. Angü ah kpi fuh *rü gbegete, teka afü wü di engu Yisarayeles, de wü ganzi kpara 'buru, ba wü di Me.

¹⁷ Yesu Kurisito koro fuh kotö ne, teka amala nga *züka maguma ka Me fü yi, wü ganzi kpara, abe kpah te a, te a di de wü di engu Yisarayeles ne. Angü ah reke ngü ezengba nih de wü Me ne eyi. ¹⁸ Ma mala ngü la bala kükürü de, angü nih maka kaje eyi de nih ma, te nih ena akoro tete kpaka Wö nih Me, teka ngü ka Yesu, angü *Nzila Wazi Me dündu nih eyi 'buru biringbö.

19 Te di bala, teka ngü ka Yesu, nih tîne eyi 'buru wü di kpara biringbö. Yi de wü ganzi kpara tîne de. Yi koro kpah eyi 'buru wü di Me, baka a, wü di enga Yisaraye. 20 Titîne yi ngbü eyi biringbö de wü bu yi, wü kpara ka Me, baka wü züka teme, te wüh ngbü efa kambü ka Me di. Wü *mürü dofo ka Me ta gügü, de wü *mürü tima ka Yesu, kpo de tima la me-wü. Amba Yesu Kurisito nda-ye me-ye mere kpeke teme, te zoro ri kambü la gö gö gö! 21 Angü Yesu ngbü eji kambü la, ereke me-ye, baka e te engu le, de ah koro mere züka Kambü ka Me, te ena areke gbü jijia. 22 Te di bala, ah le de yi lala eküte Yesu Kurisito, teka fü yi angbü kpah baka züka Kambü ka Me, te Nzila Wazi Me ena angbü gbügbü na.

3

Dene tima te Me to fere, teka yi, wü ganzi kpara

1 De-ra Pawülü, wüh zoro ra, gü gbü ku dene, teka ngü ka Yesu Kurisito, te ma ngbü emala nganga na fü yi, wü *ganzi kpara ne. 2-4 Angü Me tima ra me-ye, teka amala ngü ka *küküwa, de te ni, Me, le ato fü yi de *züka maguma ni ne. Ah sere ngü la me-ye fere, gü ba, “Ah le de ma di kpah emala ngü ka Yesu fü wü ganzi kpara,” angü dela ngü te wü kpara wu gügü de. Ma fi, gü ba, yi je nga tima ka-ra la eyi gügü. Ma ba ngü ne fü yi bala, teka te yi te etanga wü ngü ne la, fü yi awu, gü ba, ma wu ngü, te wo te-ye awo, teka ngü ka Yesu Kurisito ne, eyi fanü fanü.

⁵ Me sere ta si-ngü la fü gina wü kpara nda de, ah sere fü wü kundu a kpah de. Amba titine, gbü wü sikpi ne, Me du tima *Nzila Wazi ye eyi, teka fü ah asere si-ngü la mbölö fü a, wü *mürü tima ka Yesu, de wü *mürü dofo ka-ye, ka Me. ⁶ Te di bala, si-ngü de te Me sere ne, ah dene. De-yi, wü ganzi kpara, te yi lala eküte Yesu Kurisito la, Me ena afü yi, wü di ye, kpah baka a, wü di enga *Yisarayeale. Fü nih angbü tine de nih ma baka nguwa kpara biringbö. Fü yi aküwa agbü sü ka Me agbü kpi fi mere badi, kpah baka ngü ta te engu mala fü wü kundu a ne.

⁷ Me fe ra me-ye, o ba mürü tima ka-ye, teka züka maguma ye. Fü ah ayia ato wazi fere, teka fü ra adi emala ngü ka Yesu di fü wü kpara mbi mbi. ⁸ Fanü fanü, ngü ka-ra reke ta gbü jia Me nda de, ah reke gbü jia wü kpara ka tima ka Me, ta kpah de. Ma ka-ra ta bü baka töndö kpara kükürü. Fü Me ayia afe ra teka züka maguma ye, atima ra, teka de ma mala ngü ka-ni fü wü ganzi kpara, gü ba, “Ni ena aküwa wü, teka ngü ka Yesu Kurisito. Fü wü amaka mere tadu agbü sü ka-ni, agbü kpi kpala, te ti anza de.” ⁹ Me le kpah de ma sere ngü ka-ni la mbölö fü wü kpara 'buru, gü ba, “Ah le de wü ganzi kpara küwa, kpah baka wü di enga Yisarayeale.” Dela ngü ta te Me fi gügü, o engu mere kotö ne la de. Ah wo ta ngü la fü wü kpara te enga gina ne awo, zalü koro di enatikine dene. ¹⁰ Amba titine, Me le eyi asere mere kpeke fingangü ka-ye la fü kpara de wü *malayika agbü kpi, de wü *siti wü di enga me kpah 'buru, gü ba, “De-ni, Me, ni dündä wü ganzi kpara tine eyi, de wü di enga

Yisarayeले, ba wü kpara ka-ni biringbö.” ¹¹ Ah dūnda wü ganzi kpara de wü di engā Yisarayeले bala, teka ngü ka Miri Yesu Kurisito, baka ta te engu fi te engā gina, o engu mere kotō ne la de ne. ¹² Tītine, teka te nih to maguma nih eyi fū Yesu, da elala eküküte ne, nih tī akpe cürü tīne de, angü nih tī eyi akoro kpaka Me, de mere tadu emaguma nih, angü Yesu reke nih eyi gbü jia Me.

¹³ Te di bala, wü di engā wūna, maguma yi mere e agürü, teka ngü ka cīnga te ma ngbü ezü gbü ku ne, de. Angü cīnga de te ma ngbü ezü ne, ah teka tima te Me to fere teka ngü ka-yi ne. Ah le fū cīnga te ngbü emere ra ne, ale ta-ngü te yi, da eto wazi fū yi gbü tima ka Me.

Dene ngü ka mere lele ka Yesu fū nih

¹⁴⁻¹⁵ Tekā ngü la, ma ngbü ebu nzökuta ra engagira Me, da eyi-tata teka ngü ka-yi. Angü Me de mere Wō nih, te o nih, de nguwa wü kpara fūh kotō ne 'buru me-ye, kpah de wü *malayīka agbü kpī mini. ¹⁶ Ma ngbü kpah eyi-tata, de ah to *Nzīla Wazi ye emaguma yi, teka fū yi adi erü di kpekpeke gbü ngü ka Me, angü wawazi fa sü. ¹⁷ Kpah bala, ma ngbü eyi-tata, teka de Yesu Kurisito di engbü emaguma yi, angü yi to maguma yi eyi fefe na. De ah to wazi fū yi, teka fū yi arü di kpekpeke gbü ngü ka Me, teka fū yi adi ele engu de maguma yi 'buru, fū yi adi kpah ele te-yi esūka yi de wü bu yi. ¹⁸ Kpah bala, fū yi adu awu, gü ba, Yesu Kurisito le yi eyi cu de maguma ye 'buru, kpah de wü gara kpara ka-ye mini. Angü lele ka Yesu, te engu le nih di la,

ah ka-ye cucu, ah ga kpah fa sü. Lele kaka la fü te-ye nda de, ah ka-ye fi bü memere da ye. ¹⁹ Te di bala, ma ngbü eyi-ta Me, de ah ü jia yi, teka fü yi awu lele ka Yesu la mbi mbi mbi. Angü kpara tĩ awu ngü la, anza 'buru de. Te di bala, wü züka ngü ka Me, de wazi ka Me, ena asi emaguma yi gbe.

²⁰ Nih gbo nga iri Me angü engu de mere mürü wazi.

Ah ngbü eto wazi ye emaguma nih,
teka fü nih adi ereke ngü ka-nih di.

Wü ngü 'buru te nih ngbü eyi-tata di ne,
ah tĩ eyi amere fü nih.

Fü ah angbü emere kpah wü gara ngü,
te fa fingangü ka-nih afa.

²¹ Nih gbo nga iri Me,
angü nih 'buru de wü kpara kaka.

Nih gbo nga iri Me, teka ngü ka Yesu Kurisito.

Nih gbo nga iri Me enatikine, zalü fi mere badi.
Ah di bala.

4

Dene ngü te yi ena angbü emere esüka yi

¹ Wü di enga wüna, dene ngü te ma ele amala fü yi kpekpeke, de-ra Pawülü, angü wüh gü ra gbü ku ne, teka ngü ka Miri Yesu Kurisito. Ah le de yi di emere wü ngü te ena areke gbü jia Me, angü engu fe yi me-ye, zu wü kpara ka-ye tete. Dela mere züka ngü te Me mere fü yi de *züka maguma ye. ² Ah le de yi di ele te-yi esüka yi, gbü wü sikipi 'buru. Yi di engbü ziii, da emere wü ngü 'buru ferrre. Yi mere e ao te-yi ba mere kpara de. Te gara kpara mere mü

esiti la, mü mere e alügü siti ngü la fefe de. ³ Yi ngbü de maguma yi biringbö, de wazi ka *Nzila Wazi Me. De yi gu maguma yi, fü yi angbü kpah de gu ngü ka Me esüka yi. ⁴ Angü nih, wü *kpara ka Yesu Kurisito füh kotö ne, nih 'buru biringbö. Nzila Wazi Me, te ngbü eto wazi fü nih, ah ka-ye kpah ngbee biringbö. Ngü ka *küküwa, te nih ngbü eo jia nih tete na ne, ah kpah biringbö. ⁵ Miri ka-nih ka-ye kpah biringbö. Me, te nih to maguma nih fefe ne, ka-ye kpah biringbö. *Babatiza te nih za, nih za kpah 'buru te iri kpara biringbö. ⁶ Te di bala, Me ka-ye ngbee biringbö, te di de Wö nih 'buru. Engu ngbü gbü nzö nih 'buru me-ye. Ah ngbü kpah engbü emaguma nih 'buru. Kpah bala, ah ngbü eto wazi fü nih 'buru me-ye.

⁷ Amba wazi te Yesu Kurisito ngbü eto fü nih adi emere tima di ne, ah ka-ye kpikpi ye kpikpi ye, baka te engu le. ⁸ Dela si-ngü ta te wüh ba gbü *Ngari Me, gü ba, “Gbü sikipi te Miri ka-nih za esaka wü vügü ka-ye tete, fü ah ayia ago agbü kpi. Fü ah agafa kpah züka takpa fü wü kpara ka-ye 'buru.”* ⁹ Wüh ba ngü la teka Miri Yesu. Angü engu de kpara te yia agbü kpi, koro füh kotö akine. ¹⁰ Te Yesu mere tima ka-ye füh kotö ne nza tete, fü ah adu ago agbü sü ka Me, agbü kpi. Te di bala, Yesu de Mere Miri gbü nzö wü kpara füh kotö ne 'buru, be kpah te wü *malayika agbü kpi.

¹¹ Ah de Yesu, de te to wazi fü wü kpara ka-ye kpikpi ye kpikpi ye, teka amere tima ka Me di

* **4:8** 4:8 Mü ena amaka ngü la gbü Ci ka wü Davidi 68:18.

ne. Ah to wazi fü wü gara kpara, fü ewü angbü nda-wü wü *mürü tima ka-ye. Wü gara ngbü nda-wü emala ngü ka Me baka wü *mürü dofo. Wü gara ngbü nda-wü endoro da emala ngari Yesu. Wü gara nda-wü wü *kovo ka Me. Wü gara ngbü erī wü bu wü de riri ka Me. ¹²⁻¹³ Yesu to wazi la fü wü kpara bala kükürü de, angü ah le de nih ngbü da eto wazi fü wü bu nih, wü kpara ka Me, teka de wüh di emere tima ka Me ereke areke. Kpah bala, teka fü nih arü 'buru kpekpeke, de maguma nih biringbö, da elala gbü ngü ka Yesu, Ye Me, kpah da eje ngü kaka ereke areke. Te nih mere bala, jia nih ena amba, fü nih amaka wazi, adu angbü kpeke wü kpara, gegege baka Miri ka-nih Yesu.

¹⁴ Wü di enga wüna, ah le de nih ce töndö wü ngü, baka nda wü jaji ne, asidi. Ah le de nih lala eküte zu riri ka Me. Te wü mürü mani le afiti nih de töndö ngü ka-wü la, nih mere e aje ngü ka-ewü la nda-nih kü de. ¹⁵ Te di bala, ah le fü nih alala eküte zu ngü ka Me, de nih di ele te-nih esüka nih de maguma nih biringbö, teka fü nih angbü kpeke wü kpara gbü ngü ka Me, gegege baka Yesu Kurisito, te di de Nzö-ngagiranü fü nih, wü kpara ka Me ne. ¹⁶ Angü nih baka küte Yesu. Yesu ka-ye baka nzö nih. Tekä ngü la, fü Yesu angbü eto wazi fü nih, de nih di emere wü tima, te engu to fü nih ne di, mbi mbi mbi. Ah to wazi la kpah teka fü nih angbü di, baka nguwa kpara biringbö, adi ele te-nih esüka nih, teka fü tima ka Yesu aga anü kpa engagira nü.

Dene ngü teka ngbüngbü ka-nih, wü kpara ka

Yesu

¹⁷ Wü di engä wüna, te yi di de wü *kpara ka Yesu ne, ma ngbü emala ngü ne fü yi kpekpeke, te iri Miri ka-nih Yesu Kurisito, gü ba, yi mere e angbü emere wü *siti ngü, baka nda wü kpara de te ewü wu ngü ka Me de ne, tîne de. Angü wü kpara, te ewü wu ngü ka Me de ne, ngbü emere wü ngü ba e te ewü le, angü fingangü ka-ewü esiti. ¹⁸ Nzö ewü kpah ma. Wüh je ngü kpah de, angü fingangü ka-ewü dürü eyi adürü. Teka ngü la, wüh ti aküwa nda-wü de, angü wüh le ngü ka Me kpah de. ¹⁹ Lümü mere ewü nda kpah de. Wüh to te-wü eyi 'buru da emere lara siti wü ngü, de wü ngü ka waza, ba e te ewü ngbü ele.

²⁰⁻²¹ Amba nda-yi, yi mere e adi emere siti ngü baka nda-ewü la de, angü yi de wü *kpara ka Yesu Kurisito. Ngü ka Yesu Kurisito, te wüh ri yi di ne, gü neh fe? Ah gü ba, ah le de yi ce wü siti ngü ka-yi, adu alala te zu ngü ka Yesu. Ah bala de? ²² Te di bala, yi ce wü siti ngü ka-yi, ta te yi ngbü emere ne asidi, angü wü siti ngü la siti nzö yi, de fingangü ka-yi eyi, gegege baka diri kala bongo te biri eyi 'buru ka libiti. ²³⁻²⁴ Amba tîtine, ah le fü yi afü ngü ka-yi, adu angbü emere wü züka ngü, te ena areke gbü jia Me. Angü Me fü yi eyi me-ye baka to wü kpara, teka fü yi angbü *nzila, baka kpara te to züka to bongo eküte ye.

²⁵ Te di bala, yi ce ngü ka wu, de siti mani asidi, de yi du ngbü emala tîne 'duwa zu ngü esüka yi, angü nih 'buru baka kpara biringbö teka ngü ka Yesu. ²⁶ Te maguma mü siti eküte engä ni

mü la, mü ceka te mü 'be, angü mü ena amere siti ngü gbü ngü la. Te di bala, mü mere e ati ngü la guvu mü, akoro di etamurago, de. ²⁷ Angü *Satana ena afiti mü de ngü la, fü mü adürü te kaje ka Me.

²⁸ Te mü ta de mürü zi la, ah le de mü ce ngü ka zi la ace asidi. Amba ah le fü mü amere tima cu de kpa mü, teka fü mü amaka e-mazü teka mü, kpah de gara wü e, te ena ale ta-ngü te wü mürü cinga.

²⁹ Yi ce ngü ka soko, de siti ngü mündü te komö yi asidi. Amba ah le fü yi angbü emala 'duwa züka ngü esüka yi, te ena eto wazi fü wü bu yi gbü ngü ka Me.

³⁰ Te yi ngbü emere siti ngü la, ngü la ena ato mere cinga fü *Nzila Wazi Me. Angü Me to Nzila Wazi ye eyi emagama yi, teka ato wazi fü yi, baka gina takpa te ngbü esere züka ngü te gara, te yi ena amaka kpaka Me, gbü *adu sikipi, te engu ena aküwa wü kpapa ka-ye, tete na ne.

³¹ Yi ce ngü ka makpü asidi. Maguma yi mere e adi esiti eküte wü bu yi de. Yi mere e amere gü, anga awü nga esüka yi, ne de. Yi mere e adi esoko wü bu yi kpah de. Yi mere e ati ngü emagama yi, eküte wü bu yi ne, kpah de.

³² Amba ah le fü yi adi ele te-yi, da ewu cinga wü bu yi, fü yi adi ele ta-ngü te ewü. Te wüh mere siti ngü fü yi la, ah le de yi di eboro ngü ka-ewü la emagama yi asidi, kpah baka te Me boro *siti ngü ka-yi, teka ngü ka Yesu Kurisito ne.

5

¹ Wü di engä wüna, yi de wü jaji ka Me, te Me le yi fa sü. Te di bala, ah reke fa sü, teka fü yi angbü emere 'duwa ngü kaka. ² Gbü wü ngü ka-yi 'buru te yi ngbü emere, ah le de yi di ele wü bu yi ale, baka Yesu Kurisito te le nih de maguma ye. Angü Yesu to te-ye akpi teka aküwa nih, baka *kambiliki te wüh wa, teka areke ngü ezengba nih di de wü Me. Dela ngü te reke gbü jia Me cu fa sü.

³ Titine, yi de wü kpara ka Me. Te di bala, e de iri ye waza, anga ngü ka yala, anga gümü-e, mere e angbü emaguma yi tine de. Angü dela ngü te siti gbü jia Me fa sü. ⁴ Ah ti fü yi angbü emala wü töndö ngü, da esoko soko esüka yi, de. Yi mere e adi egbo siti wü kala esüka yi ne kpah de. Angü dela ngü te ti gbü jia Me nda de. Amba nda-yi, ah le de yi ngbü da egbo nga iri Me engu gbü wü sikipi 'buru.

⁵ Ma emala fü yi dene zu ngü, gü ba, wü kpara de te ewü ngbü endondoro gbü nga wü würişe, da emere wü siti ngü ka lümü, kpah da eo mere maguma teka wü e ne, wüh ti aküwa agbü sü ka Me, ake Yesu Kurisito, ne de. Wü kpara te ewü ngbü eo maguma wü teka wü e, ah ba e te wüh ngbü eo wü e la me ka-wü tete, angü wüh le ngü ka Me nda-wü de. ⁶ Te gara kpara mala fü yi, ga, wü ngü la siti gbü jia Me fa sü nda de la, ah ngbü esutu dela wu! Yi mere e aje ngü kaka la nda-yi de. Me ena ato mere kuru te wü kpara, de te ewü ngbü emere wü ngü de bala, angü dela ngü te engu le de de de! ⁷ Yi mere e ao awuba de wü kpara, de te ewü ngbü emere wü ngü de bala ne,

nda-yi de, angü yi ena arĩ gbü wü siti ngü ka-ewü la.

⁸⁻⁹ Ta gügü, o yi le ngü ka Me la de, yi ngbü ta engbü gbü ngbami.* Amba titine, yi koro eyi gbü ra-sü, angü yi to maguma yi eyi fü Miri Yesu. Te di bala, ah le de yi ngbü da emere 'duwa züka ngü, te ena areke gbü jia Me fanü fanü. Angü dela ngü ka wü kpara, te ewü di gbü ra-sü.

¹⁰ Wü di enga wüna, ah le de yi o to yi, teka fü yi adi emere fi bü wü mene ngü, te reke areke gbü jia Miri Yesu. ¹¹ Yi mere e arĩ gbü *siti ngü ka wü kpara, de te ewü ngbü emere töndö ngü ka biti de bala ne, de. Amba yi rĩ ewü arĩ, kpah da esere züka ngü ka Me fü ewü, teka fü ewü awu, gü ba, nda-ani ngü ne, ah ka-ye esiti. ¹² Amba yi mere e adi emala nga wü ngü ka wü kpara, te ewü ngbü emere gbü zi ne, esüka yi nda-yi de, angü dela ngü ka lümü. ¹³⁻¹⁴ Amba te yi ngbü erĩ ewü de zu ngü ka Me, kpah da emere wü züka ngü gbü jia ewü la, e-wu neh da, gara ewü ena ace siti ngü ka-wü, adu ale ngü ka Yesu Kurisito. Ngü la ena adi gegege baka ci, ta te wüh bi, gü ba, "De-mü, te mü ngbü era ra gbü ngbami, baka kövö ne, mü zükü ezükü, fü mü ace siti ngü ka-mü, teka fü Yesu Kurisito alofo sü emaguma mü."

¹⁵ Te di bala, yi ceka te-yi 'be. Yi mere e angbü ba töndö kpara de. Amba ah le fü yi adi emere wü züka ngü, te ena areke gbü jia Me. ¹⁶ De yi gĩri da yi, teka fü yi angbü emere fi bü züka ngü. Angü gbü wü re ne, wü kpara ngbü emere

* **5:8-9** 5:8-9 Ngbami de mbiri sü baka biti.

wü siti ngü efa sü. ¹⁷ Te di bala, yi ce töndö ngü asidi, de yi o to yi 'duwa teka adi emere mene ngü te Miri Yesu ngbü ele.

¹⁸ Yi mere e adi eküya de fi de, angü ah de siti e, te ena asiti fingangü ka-yi, de küte yi. Amba ah le fü yi asika de *Nzila Wazi Me, ¹⁹ teka fü yi angbü de züka tadu ka Me emagama yi. Te di bala, ah le kpah fü yi adi ebī wü ci ka Me esüka yi, angü dela ngü te ena ato tadu fü Miri Yesu. ²⁰ Teka wü ngü ka-yi 'buru, ah le de yi di egbo nga iri Wö nih Me, gbü wü sīkpī 'buru, teka ngü ka Miri ka-nih Yesu Kurisito.

²¹ Te di bala, ah le de yi di kpah eje ri wü bu yi, de wü mere kpara ka-yi, angü yi de wü *kpara ka Yesu Kurisito.

Dene ngü ka wü würiŕise de wü watī wü

²² De-yi, wü würiŕise, ah le de yi je ri wü watī yi, baka te yi ngbü eje ri Miri Yesu. ²³ Angü komoko de wazi gbü nzö wara ye, baka Yesu Kurisito te di de wazi gbü nzö wü kpara ka-ye. Angü nih, wü kpara ka Me 'buru baka küte Yesu, Yesu Kurisito nda-ye baka nzö nih, angü ah de *E-küwa-nih. ²⁴ Teka ngü la, ah le fü wü würiŕise angbü engbü esa riri ka wü watī wü, gbü wü ngü 'buru, baka wü kpara ka Me, te ewü ngbü engbü esa riri ka Yesu Kurisito.

²⁵⁻²⁶ De-yi wü komoko, ah le fü yi adi ele wü wara yi de maguma yi 'buru, baka e te Yesu Kurisito ngbü ele wü kpara ka-ye. Angü Yesu Kurisito to te-ye ta akpi teka nih, teka afü nih wü di Me. Angü gbü sīkpī te wüh to *babatiza fü nih, ah baka e te engu zürü nih de ngu, kpah

de *Ngari Me, te nih ngbü eje ne. ²⁷ Yesu mere ngü la bala, angü ah le de nih ngbü *nzila gbü jia ni, Yesu, teka de siti ngü, anga libiti, mere e angbü emaguma nih de. ²⁸ Te di bala, ah le fü wü komoko adi ele wü wara wü, baka te ewü ngbü ele küte wü. Angü te mü ngbü ele wara mü bala la, mü ngbü dela ele cu küte mü. ²⁹⁻³⁰ Kpara ladü te ngbü ekspü küte ye de tete-ye? A'a, ah nda ma! Kpara ngbü ele küte ye, da egiri zü-e, eto fefe, da ereke küte ye la areke. Dela 'buru wü ngü te Yesu Kurisito ngbü kpah emere fü nih bala, angü nih baka küküte. ³¹ Dela si-ngü te wüh ba gbü Ngari Me, gü ba, "Komoko ngbü eyia ece wö ye ake ni ye, fü ah aza wara ye, alala tete na. Fü ewü adu angbü ake di tine, baka kpara biringbö ne."† ³² Mere mani ladü gbü ngü, de te wüh mala la. Gbü jia ra, wüh mala ngü la teka ngü ka Yesu Kurisito, de wü kpara ka-ye, angü nih 'buru baka wara Yesu.

³³ Dela ngü te ma le amala fü yi 'buru, angü ngü la, ah fü yi kpah bala. Ah le fü wü komoko adi ele wü wara wü, baka e te ewü ngbü ele küte wü. Kpah bala, ah le fü wü würüse adi eje riri ka wü watü wü.

6

Dene ngü ka wü jaji, de wü e-bi wü

¹ De-yi wü jaji, ah le fü yi adi eje ri wü wö yi, de wü ni yi, angü ngü la reke gbü jia Miri Yesu fa sü. ²⁻³ Angü Me mala eyi bala gbü *Ngari ye, gü ba, "Ah le fü mü adi ecu ngü wö mü ake ni mü,

† 5:31 5:31 Mü ena amaka ngü la gbü Gina Ngü 2:24.

da eje riri ka-ewü." Fū Me adu kpah amala gara ngü gbü ngü la, gü ba, "Te mü mere bala la, deni, Me, ni ena ato züka ngü fū mü, fū wü sikipi ka-mü asibi füh kotö ne afa sü."*

⁴ De-yi, wü wö ye wü jaji, yi mere e adi eri wü jaji ka-yi de siti maguma de, angü ngü la ena ake te ewü. Amba ah le fū yi adi eri ewü ereke areke, te züka kaje, baka Miri Yesu te ngbü eri nih.

Dene ngü ka wü labi de wü mere kpara ka-wü

⁵ De-yi wü labi, yi di eje ri wü mere kpara ka-yi, da ele ngü ka-ewü de maguma yi biringbö. Yi di emere wü riri ka-ewü, da ecu ngü ewü acu, angü te yi mere bala, yi ngbü dela eyi emere riri ka Yesu Kurisito. ⁶ Yi mere e amere ngü baka wü gara labi, te ewü ngbü emere tima ka-wü bü gbü jia wü mere kpara ka-wü, teka fū ewü angbü egbo nga ani, ne de. Amba ah le de yi wu, gü ba, ani kpah de wü labi ka Yesu Kurisito. Te di bala, ah le de yi mere wü ngü 'buru, de te Me ngbü ele ne, de maguma yi biringbö, angü dela ngü te ena areke gbü jia Me. ⁷ Yi mere wü tima fū wü mere kpara ka-yi kpekpeke, de gümü ye mini, baka te yi ngbü emere tima ka Miri Yesu. ⁸ Ah le de yi wu, gü ba, te mü mere züka ngü la, Miri Yesu ena akuwa mü, ato takpa fū mü, anga mü de labi, anga mere kpara.

⁹ De-yi, wü mere kpara, ah le kpah de yi mere züka ngü fū wü labi ka-yi. Yi mere e ato cinga te ewü de. Ah le de yi fi nga mere kpara ka-yi,

* **6:2-3** 6:2-3 Mü ena amaka ngü la gbü buku ka Gogo ka wü Yisaraye 20:12, abe kpah te buku ka Manda nga Riri 5:16.

Yesu Kurisito, te di agbü kpī ne. Angü Yesu tī afi nga yi ba wü mere kpara ne nda de. Te yi mere *siti ngü, Yesu tī afüwa yi teka ngü mere ka-yi la nda kpah de.

Dene wü e ka gü ka Me, afa wazi Satana di

¹⁰ Wü di enga wüna, dene adu riri te ma le amala fü yi. Yi rü kpekpeke eküte Miri ka-nih, Yesu, angü engu de mere mürü wazi. ¹¹ Nih ngbü egü gü de wü *Satana. Te di bala, ah le de yi za wü e ka gü, de te Me to fü yi, ne 'buru esaka yi, teka fü yi agü gü di areke areke. Yi rü kpekpeke gbü ngü ka Me, angü Satana ena afiti yi de mani ka-ye. ¹² Angü, gü de te nih ngbü egü ne, nih ngbü egü gü la de wü kpara füh kotö ne nda-nih de. Nih ngbü egü gü de wü *siti wü di enga me, bete wü miri ka-wü, de te ewü ngbü esiti sü de füh kotö ne, de siti wazi ka-wü. Kpah bala, nih ngbü egü gü de wü siti wü lara wazi gbü wege kpa tikpi ne 'buru. ¹³ Te di bala, ah le fü yi aza wü e ka gü, de te Me to fü yi ne, angbü di nzo. Tekate Satana koro, agü gü kpaka yi la, de yi i maguma yi, yi rü kpekpeke baka wü komoko gbü ngü ka Me. Te yi mere bala, Satana tī aza esaka yi de.

¹⁴ Te di bala, de yi reke te-yi ereke, teka gü la. Gina ngü, ah le de yi le zu ngü ka Me de maguma yi biringbö, angü ngü ka Me la, ah baka ku etadu kpara, te ngbü ei bongo ereke areke. Yi di kpah emere wü ngü te di mbi gbü jia Me. Angü te yi mere bala, Satana tī aza esaka yi de. ¹⁵ Ah le kpah fü yi angbü nzo, gbü wü sikpi 'buru, teka adi emala ngü ka Yesu fü wü kpara, da egu

maguma wü di. Te yi mere bala, ah baka te yi to züka kamaka† eyi gbü lö yi. ¹⁶ Ah le kpah de yi to maguma yi 'buru fü Me. Angü, te yi mere bala la, mani ka Satana, te di baka siti keze ne, ti amaka yi de. ¹⁷ Ah le de yi o jia yi te Yesu Kurisito, angü engu de kpara te ena angbü eküwa yi meye. Angü Yesu Kurisito fü nih baka madudu ka se la, te wü marajümiya ngbü eto gbü nzö wü teka gü. Kpah bala, ah le de yi zoro *Ngari Me gö! adi etanga gbü wü sikipi 'buru, angü ah de dü, te *Nzila Wazi Me to fü yi, teka fü yi amere gü di de wü Satana. ¹⁸ Gbü wü ngü la 'buru, te yi le amaka wazi teka arü di kpekpeke la, ah le de yi di eyi-ta Me gbü wü sikipi 'buru, baka te Nzila Wazi Me ngbü esere fü yi. Yi ceka te-yi mbi, teka fü yi adi kpah eyi-ta Me fü wü bu yi, wü kpara ka Me, 'buru.

¹⁹ Yi di kpah eyi-ta Me fere mini, teka de Me to wazi fere, fü ra ace ngü ka cürü asidi, adi esere si-ngü ka Yesu fü wü kpara mbölö mbölö, de wazi ra 'buru. ²⁰ Angü dela si-ngü te Yesu Kurisito fe ra *mürü tima ka-ye tete, teka adi emala ngü kani fü wü kpara füh kotö ne 'buru. Amba titine, wüh i ra eyi gbü ku teka ngü ka Yesu la. Ngü ma! Yi yi-ta Me fere, de ma i maguma ra, ace ngü ka cürü asidi, teka adi fi bü emala ngü ka Yesu fü wü kpara, baka te Me fe ra, de ma di emala ne.

Dene adu ngü ka-ra, Pawülü

²¹⁻²² Kpara te ma tima engu de köcökpa ne, ah de engu ni nih de iri ye Tikiko, te di de züka kpara, te ngbü emere tima ka Me de züka

† 6:15 6:15 Kamaka de e te wüh ngbü eto gbü lö kpara.

maguma ye. Engu ena amala nga ra fü yi, teka fü yi awu wü ngü de te ngbü emere ra, de wü bu ra ne, 'buru me-ye. Kpah bala, engu ena ato wazi fü yi gbü ngü ka Me.

²³ Me, te di de Wö nih, ake Miri ka-nih Yesu Kurisito, di de yi wü di enga ni a, wü *kpara ka Yesu de kpala ne 'buru. De Me to gu ngü ka-ye fü yi, kpah de wazi ka-ye, teka fü yi adi ele te-yi di esüka yi, kpah teka fü yi ato maguma yi 'buru fü Yesu Kurisito. ²⁴ De Me o *züka maguma ye eküte yi 'buru, angü yi le ngü ka Miri ka-nih Yesu Kurisito eyi, de maguma yi biringbö.

Dela adu ngü te ma mala fü yi, de-ra Pawülü.

To Ngü Mürü ka Me bete Gina Ngü (S Sudan)
Mündü: To Ngü Mürü ka Me bete Gina Ngü (S
Sudan) New Testament+

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mündü)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

9787304f-bc80-5421-9b63-c767eb819b6f